Ao. 1829. No. 116.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag, den 29 September.

FRANKFORT, den 23sten September.

In een der dagbladen vindt men het volgende artikel:

« Volgens de jongste berigten uit Weenen, kan men verwachten, dat de vrede tusschen Rusland en Turkije spoedig zal gesloten zijn. De oorzaken, welke hiertoe medegewerkt hebben, zijn nog niet juist bekend en worden verschillend opgegeven. Volgens sommige zou *Mahmoed*, verschrikt over het gevaar dat hem persoonlijk dreigde, bij de blijkbare mismoegdheid zijner volken, zich geheel aan Rusland overgegeven hebben, met een zoo volkomen vertrouwen, gelijk men er bijvoegt, [illegible] hij zelfs [illegible] heeft, wijl hij eenig en alleen zijn heil van de grootmoedigheid van Keizer *Nicolaas* wilde verwachten. Volgens andere berigten, zou de generaal *Diebitsch* een wapenstilstand toegestaan hebben, omdat de verklaringen van den Engelschen gezant van dien aard waren geweest, dat de generaal, wanneer hij verder voortrukte, eenen oorlog met Engeland ter zijner verantwoording had moeten nemen; hij had derhalve eenige hem aangebodene vrij voordeelige voorwaarden verkozen boven den, in de gevolgen misschien gevaarlijken roem van Konstantinopel te bezetten. In deze verschillende opgaven zijn de wenschen van twee partijen duidelijk merkbaar, waarvan de eene aan de Russen, en de andere aan de Engelschen gaarne de eer der beslissing in dit gewigtige tijdsgewricht te beurt zag vallen. Den waren tegenwoordigen staat van zaken kent men nog niet; men mag zelfs aannemen, dat ook de staatsgezanten van Konstantinopel de daangredenen, welke hier eindelijk beslissen zullen, niet juist bepalen kunnen. Hoe zou het anders mogelijk geweest zijn, over het karakter van *Mahmoed*, over zijne krijgsmagt, en over de stemming zijner onderdanen zich zoo lang te misleiden? Of hebben de berigten der gezanten reeds lang hunne kabinetten den jammerlijken toestand van Turkije afgeschilderd, en dachten de besturende ministers in Europa zich daardoor uit de verlegenheid te redden, dat zij de openbare meening op het dwaalspoor bragten, en de Russen als zwak, de Turken als sterk in de dagbladen lieten [illegible] grootere [illegible] tot het uitvinden van hulpmiddelen voor hun stelsel van [illegible], en moet men eene [illegible] regeling der zaken van het Oosten alleen van Rusland verwachten, welke mogendheid met der daad getoond heeft, dat zij de middelen kent, welke tot het doel leiden. De grootste geslepenheid der diplomatie is niet in staat, om de daadzaak weg te cijferen, dat er geene Turksche magt bestaat, om zich tegen den marsch van den generaal *Diebitsch* te verzetten, en dat wanneer Engeland werkelijk Rusland bedreigen mogt, het eenvoudigste middel, om het gevaar voor te komen, daarin zou bestaan, dat de Russische veldheer zich in bezit van die plaatsen stelde, uit welke hij de aanvallen der Engelschen op het zekerste zou kunnen afwijzen.»

— Men heeft tot dus verre geene zekere berigten van de laatste bewegingen der Russische armee tegen Konstantinopel. Volgens brieven uit die hoofdstad, van den 27sten Augustus, zouden er drie kolonnes in aantogt zijn geweest, eene van den regter vleugel op Rodosto, om zich van de Dardanellen meester te maken, eene van den linker vleugel langs de kusten van de Zwarte Zee, om het gebied over den Bosphorus te verkrijgen, en, terwijl zoo de weg voor de beide Russische vloten, in de Zwarte Zee en bij Tenedos geopend werd, de middelste kolonne of de hoofdmagt regtstreeks op Konstantinopel.

— Uit Triest wordt nu gemeld, dat de tijding van het bezetten der kasteelen van de Dardanellen door de Engelschen en Franschen zich niet heeft bevestigd.

— Volgens de jongste berigten uit Griekenland, is de nationale vergadering gescheiden, nadat zij den president, den graaf *Capo d'Istrias*, tot de wedervergadering met eene onbepaalde magt bekleed heeft. — De generaal *Church* heeft zijn ontslag uit de Grieksche dienst genomen.

BERLYN, den 24sten September.

De Pruissische Staats-Courant behelst berigten uit Konstantinopel van den 6den dezer, volgens welke het in die hoofdstad volkomen rustig was, nadat het aan de Turksche regering gelukt was, den opstand van de aanhangers der janitsaren in de geboorte te stikken. Deze berigten melden verder, dat de Pruissische generaal *von Müffling* gedurende zijn verblijf te Konstantinopel blijken van bijzondere onderscheiding ontvangen heeft, en dat de Sultan, om hem te zien, hem een bijzonder gehoor verleende, hetwelk slechts de tolk van het Pruissische gezantschap bijgewoond heeft; eene omstandigheid, welke zonder voorbeeld is.

MADRID, den 14den September.

In den nacht van den 12den op den 13den, heeft de heer *Salmon*, minister van buitenlandsche zaken, van de Koninklijke residentie van St. Laurens het volgende berigt van 's Konings geneesheeren ontvangen:

« De Koning, onze heer, bevond zich sedert 's namiddags te 3½ uur [illegible] koor der kerk, toen men ons, omstreeks vijf uur, is komen roepen met de boodschap, dat de Koning bij het [illegible] geworden. In dien toestand hebben wij Z. M. gevonden. [illegible] is gedurende twintig minuten bewusteloos geweest; dan wij hebben het genoegen U. E. te verwittigen, dat de Koning, na eene aderlating en andere middelen, die onverwijld toegediend werden, weder bijgekomen is, en dat Z. M. zich thans wel bevindt, zonder dat men tot dus verre ontdekken kan, dat de organen geleden hebben.»

Vóór de bekendmaking van dit berigt, waren er allerlei geruchten in omloop; de een zeide, dat de Koning een aanval van beroerte had gekregen; de ander, dat de gevolgen van eenen stoot tegen het hoofd bij 's Konings reis van de Granja naar St. Laurens zich hadden geopenbaard; nog anderen, dat de Koning misschien door de carlisten vergeven was.

Z. M. is thans weder in volkomen welstand.

PARYS, den 24sten September.

Het ministerie heeft eene commissie benoemd, om onderzoek te doen naar de lessen der drie vermaarde hoogleeraren *Villemain*, *Guizot* en *Cousin*. Men denkt, zegt de *Constitutionnel*, dat hunne scholen spoedig zullen gesloten worden, omdat het onderwijs voor iedereen vrij moet zijn, dat is voor de jezuiten alleen.

— De generaal *de Rigny* is den 17den dezer, [illegible] van het linieschip *de Conquerant*, onder zeil gegaan. Men weet nog niet waarheen hij zich begeeft; sommigen beweren naar Konstantinopel, anderen naar Navarino. Van eene expeditie naar Algiers wordt niet meer gesproken.

— De *Moniteur* spreekt heden het berigt tegen, dat de procureurs des Konings bij de regtbanken aanschrijving zouden hebben ontvangen, om naar de gesprekken op openbare plaatsen onderzoek te laten doen en van de woordvoerders aanteekening te houden.

De *Constitutionnel* daarentegen deelt heden eenen rondgaanden brief van den procureur des Konings te Louviers mede, waaruit blijkt, dat er maandelijks aan het ministerie van justitie een rapport over de openbare meening moet gedaan worden.

— Een ministerieel blad behelst heden de volgende bijzonderheden omtrent de vredes-onderhandelingen tusschen Rusland en de *Porte*: — « Toen de tijding van de inneming van Adrianopel te Konstantinopel bekend werd, ontstond er eene gevaarlijke gisting voor de openbare rust. Het schijnt, dat er eene zamenzwering gesmeed was, welke dadelijk bij de aannadering der Russen zou uitbreken. De reis-efendi vervoegde zich tot de Europische ambassadeurs, deelde hun de ongerustheid over de gisting onder het volk mede, en verzocht hunne tusschenkomst bij den Russischen generaal, ten einde deze niet verder mogt doordringen, daar bij de gevreesde onlusten het leven en de bezittingen der Franken in gevaar zouden kunnen komen. De generaal liet dadelijk halt maken en toonde bij deze gelegenheid eene gematigdheid, welke allen lof verdient. Ten gevolge dezer gebeurtenissen, heeft de Sultan besloten, om commissarissen naar het Russische leger te zenden, ten einde om den vrede te verzoeken, *waarbij hij, wat de voorwaarden betrof, zich geheel op de edelmoedigheid van Keizer Nicolaas verliet*. Het schijnt zeker, dat de door den Russischen generaal opgegevene voorwaarden tot het sluiten van den vrede zeer gematigd zijn.

— Uit Lissabon wordt den 9den September het volgende gemeld: — « Ondanks de pogingen van don *Miguels* regering, om de nederlaag zijner troepen te Terceira geheim te houden, is de waarheid toch doorgebroken: het terugkeeren in de haven van het overschot des eskaders, een fregat, eene korvet, zes transportschepen en eene [illegible] [illegible] er het

overtuigendst bewijs van. En toen de troepen van die schepen aan land kwamen, verhaalde ieder bovendien wat zijne oogen gezien hadden."

BRUSSEL, den 26sten September.

Naar men verneemt, heeft Z. M., bij besluit van den 25sten Augustus ll., bepaald dat de arrondissements-inspecteurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, voortaan geen aandeel meer zullen hebben in de boeten en confiscatien, wegens overtreding der wetten op de belastingen.

— Men denkt, dat de Koning den 12den October naar 's Gravenhage zal vertrekken. Sommigen beweren, dat de Koning van Pruissen in de eerste dagen van die maand te Brussel zal komen, van waar Hoogstdezelve zich vervolgens naar Parijs zou begeven.

Bij de onderscheidene ministerien worden reeds toebereidselen gemaakt om zich naar 's Gravenhage te verplaatsen.

GEND, den 27sten September.

Om door het volk verstaan te worden, zal de *Catholique* voortaan een blad in de *Vlaamsche taal*, onder den titel van *Vaderlander*, en zijn tegenstander, het *Journal de Gand*, een dergelijk blad, getiteld de *Landmansvriend*, uitgeven; een bewijs te meer, dat het *Fransch* de landtaal der Nederlanden is, gelijk de *Courrier* zegt.

'S GRAVENHAGE, den 24sten September.

Het rijke en prachtige museum van natuurlijke historie te Leijden, heeft wederom eene aanzienlijke aanwinst gedaan. *Twee en zestig* kisten met verschillende voorwerpen, tot de natuurlijke historie van Japan betrekking hebbende, zijn aldaar aangekomen en ontpakt. Dezelve zijn overgezonden door den heer *Siebold*, reiziger voor de Nederlandsche regering aldaar; doch, hetgeen zeer ongelukkig is, gemelde heer zich ook eene kaart van Japan hebbende weten te verschaffen, is zulks kort vóór den uitvoer derzelve ontdekt, de kaart in beslag genomen en de reiziger in verzekerde bewaring gesteld, zoo men zegt om nimmer losgelaten te worden.

UTRECHT, den 27sten September.

Op den 24sten Aug. van het voorgaande jaar, ter gelegenheid van de viering van 's Konings verjaardag, heeft de kommissaris van Z. M., de heer *van Delden*, de Nederlandsche vlag geplant op en bezit genomen van de Westelijke kust van *Nieuw Guinea*. De opgerigte sterkte heeft den naam van *Fort du Bus*, en de aldaar gelegen baai die van *Triton-baai* bekomen. Eerstgemelde naar naar den kommissaris-generaal *Du Bus* en laatstgemelde naar Z. M's. korvet *Triton*, die het eerst in deze tot dus ver geheel onbekende baai is binnengeloopen.

ARNHEM, 28sten September.

De dagbladen van Petersburg van den 14den dezer behelzen het officiele berigt van den generaal *Diebitsch Sabalkansky*, dat er den 28sten Augustus Turksche commissarissen te Adrianopel aangekomen zijn, die door den Sultan zelf belast waren om vredes-onderhandelingen aan te gaan. De generaal meldt, dat zij hem de heiligste verzekeringen gegeven hebben, dat het der Porte waarlijk daarom te doen was om aan de vijandelijkheden een einde te maken, en daarbij hebben verklaard, dat zij met volkomene en billijke dankbaarheid de grootmoedigheid en toegevendheid van Zijne Majesteit den Keizer zou erkennen. De generaal zegt niet, of hij zijne operatien zou voortzetten. De Courant van Warschau van den 21sten dezer verzekert, dat de bewegingen der armee niet gestaakt zijn, maar dat zij op Konstantinopel aanrukt, en hiermede stemmen overeen berigten uit Adrianopel, van den 9den dezer, welke de jongste Duitsche dagbladen mededeelen. De generaal heeft, volgens dezelve, de Porte tot den 14den September tijd gelaten, om den vrede te onderteekenen, volgens een medegedeeld ontwerp. Middelerwijl trok de armee voorwaarts en de opperbevelhebber zou tot den 13den te Adrianopel blijven, en de armee dadelijk volgen, wanneer de Sultan binnen den gestelden termijn niet voldeed.

Te Adrianopel is het steeds volkomen rustig en de Turksche gouverneur zorgt, dat de Russische troepen van al het noodige voorzien worden.

Brieven uit Konstantinopel van den 5den dezer melden, dat de Porte aan geen der staatsgezanten iets van de vredes-onderhandelingen mededeelt, maar zich alleen met den Russischen opperbevelhebber afgeeft.

Volgens berigt van dezen, heeft de Russische vloot in de Zwarte Zee de Turksche geschutgieterij te Samakof vernield. De stad Demotiko heeft hij laten bezetten op de verklaring der ingezetenen, dat zij zich wilden onderwerpen en de wapens afleggen. — —

De dagbladen van Petersburg behelzen ook berigten van het leger in Aziatisch Turkije tot den 9den Augustus. De generaal *Paskewitsch* heeft den 5den Aug. een legerbende van den pacha van Trebisonde, die eenen aanval op den regter vleugel zijner troepen had ondernomen, verstrooid en op de vlugt gedreven.

Mengelwerk.

NIEUWE SCHENDING DER GRONDWET.

Volgens den Courrier des Pays-Bas.

Bij de grievende klagten, welke dagelijks in algemeene bewoordingen in de Zuid-Nederlandsche dagbladen voorkomen, is gewis bij velen de wensch ontstaan, om die klagten door daadzaken bevestigd te zien, ten einde, indien dezelve werkelijk mogten bestaan, zich met de Zuid-Nederlandsche broeders te vereenigen, om de handhaving der grondwet op allerlei wijze te bevorderen; men zou toch naauwelijks mogen vooronderstellen, dat die zoo dikwerf herhaalde beschuldigingen van allen grond zouden ontbloot zijn. Het bovengenoemde opschrift was dan, ook meer dan voldoende, om den aandacht van elk beminnaar der grondwet op dat artikel te vestigen, dan hoe verwonderd moest ieder niet zijn, als hij, hetzelve gelezen hebbende, ontdekte, dat ook hier, waar zoo veel ophef werd geklaagd over eene daad der regering, die volkomen wettig is, en die welligt alleen daarom door de Redacteurs van den *Courrier* als ongrondwettig wordt voorgesteld, omdat dezelve eenigermate ten nadeele is van iemand, die een schandelijk misbruik van de vrijheid der drukpers heeft gemaakt.

L. M. FONTAN wordt, wegens beleediging van zijnen wettigen Koning in *Frankrijk*, tot de hoogste correctionnele straf veroordeeld; hij onttrekt zich door de vlugt aan de hem opgelegde straf, en neemt de wijk naar dit land; de regering staat hem toe in de noordelijke provincien te blijven, mits genoegzame zekerheid gevende voor zijn gedrag, en dit zou eene schending zijn van art. 4 der grondwet, waarbij *bescherming van persoon en goederen aan allen wordt beloofd, die zich op het grondgebied van dit Rijk bevinden!* De Regering heeft dus het regt niet landloopers en geboeften, die in dit Rijk komen, te weren; integendeel moeten dezelve met open armen worden ontvangen! — Wanneer eenige boosdoeners, in een naburig rijk wegens brandstichting of moord veroordeeld, in ons vaderland komen, moeten dezelve door de Regering zonder eenige maatregelen van zekerheid, worden geduld, en moeten de ingezetenen hierdoor aan gevaar voor hun leven en goederen worden blootgesteld. — De toestand van ons vaderland zoude inderdaad beklagenswaardig zijn, wanneer dit de bedoeling der grondwet ware, want dan zouden weldra de *Nederlanden* eene schuilplaats zijn voor alle misdadigers, die in de naburige rijken veroordeeld, middel hadden weten te vinden om te ontvlugten!

Men wil welligt eene uitzondering maken voor veroordeelden wegens staatkundige misdrijven, doch waar is dit onderscheid in de grondwet te vinden? — en moeten zij, die zich niet ontzien hunnen wettigen Koning op eene schandelijke wijze te beleedigen en te honen, nog niet als gevaarlijker voor den Staat worden beschouwd, dan wel zij, die zich slechts aan een gewoon misdrijf schuldig maakten?

De Regering is ten duurste verpligt bijzonder tegen zulke vreemdelingen te waken, daar de ondervinding ons helaas heeft geleerd, dat velen die uit *Frankrijk* verjaagd of aldaar veroordeeld, zich in ons vaderland hebben nedergezet, op eene schandelijke wijze van onze gastvrijheid hebben misbruik gemaakt, om, hetzij openlijk, hetzij in het geheim, ook hier weder onrust te stoken.

Met regt wordt aan FONTAN een der steden uit de noordelijke provincien tot woonplaats aangewezen, want het zou gevaarlijk zijn, een persoon, die in zijn geschriften zich aan majesteitsschennis heeft schuldig gemaakt, in dat gedeelte van ons vaderland te doen wonen, alwaar de licentie der drukpers meer en meer veld wint. — FONTAN mogt toch even als in *Frankrijk*, zich eens van zijne letterkundige bezigheden verpoozen, om zich, gelijk vele andere Franschen, met ons vaderland te bemoeijen! — Hij klaagt, dat door de vochtige luchtgesteldheid in de noordelijke provincien zijne reeds wankelende gezondheid zal krenken, wel nu, wij Nederlanders zijn geenszins gesteld op het gezelschap van ontvlugte misdadigers, hij ga dan naar het zuidelijk *Italie*, of wel naar *Spanje*, of waar hij ook wil!

FONTAN zegt, dat de tegen hem genomen maatregel niet kan worden verdedigd, omdat hij van geen paspoort is voorzien, want dat dit niet nodig, vermits iemand, die zich zoekt te redden, aan hem, die hem volgt, geene toestemming vraagt om zich te redden! Fraaije redeneering voorwaar! — een paspoort is dus alleen voor hem noodig, die zich nimmer aan een misdrijf schuldig maakte; voor anderen strekt dus het vonnis tot veroordeeling voor paspoort!

De handelwijze der Regering, ten aanzien van FONTAN, wordt dus door *al de Redacteurs van den Courrier des Pays-Bas* grootelijks gelaakt en als eene *schennis der grondwet* voorgesteld! juist hieraan kan men de gegrondheid van al hunne klagten beoordeelen, juist dit strekt ten bewijze van de deugdzaamheid der door hun verdedigd wordende zaak! — Welligt stellen zij zich de mogelijkheid voor, ook hier eenmaal wegens gelijk misdrijf als FONTAN te worden veroordeeld, en hopen dan de-

lijke bescherming in *Frankrijk* te zullen genieten, als zij voor FONTAN vangen; wij twijfelen evenwel zeer, of zij die zouden verkrijgen, en ij niet, gelijk wij dit, ten aanzien van FONTAN, hadden gewenscht, delijk weder door de *gendarmerie* of *maréchaussée* over de grenzen den worden gebragt. — Men heeft waarlijk dezen FONTAN al te be- behandeld; wanneer men denzelven dadelijk weder naar *Frankrijk* teruggezonden, of ten minsten dit land had verboden, zoude hij t in de gelegenheid gesteld zijn, den minkundigen diets te maken, dat zijnen aanzien de grondwet zoude zijn geschonden. — Iets goeds is nwel hieruit ontstaan: die hoog aangebragte, doch zoo weinig ge- nde klagte moet ieder overtuigen, dat de *Courrier des Pays-Bas* eene wezenlijke bezwaren tegen de Regering meer kan inbrengen.

WAT ZAL KEIZER *NICOLAAS* VAN HET TURKSCHE RYK MAKEN?

De snelle voortgangen, die de Russische wapenen in de laatste dagen gemaakt hebben, zoo in *Azie*, als in *Europa*, zijn van dien aard, dat de strijdkracht van den vijand ten eenen male verbroken of verlamd schijnt, en het geheele lot van den Turk genoegzaam van de beslissing der overwinnaars af te hangen. De volken, vooral de christenvolken, zijn heden in eene gespannen verwachting wegens den eindelijken ondergang van die geduchte en barbaarsche heerschappij, welke zoo vele eeuwen de menschheid onteerd en hare regten vertreden heeft; en dat wel op den klassieken grond van het vermaarde *Griekenland*, de bakermat van kunsten, wetenschappen en beschaafdheid, ook van die beschaafdheid, welke de goddelijke leeraar van *Nazareth* en deszelven Apostelen op aarde gepredikt hebben. Meer dan ooit schijnt thans het tijdstip genaderd, dat de bloedige Halve Maan (welke eerder duistermaan mogt genoemd worden) zal ondergaan. Maar de groote vraag is: wat zal, wat behoort Keizer NICOLAAS nu van het Turksche rijk te maken, waarvan hij genoegzaam alleen meester is. De *Metternichs* en *Wellingtons* zullen zeggen, het Turksche rijk moet ongeschonden gelaten worden. De Groote Heer is een legetiem Vorst, onze oude getrouwe bondgenoot. Hij mag eenige vergoeding van oorlogskosten, eenige matiging in het gebied over *Moldavien*, *Wallachyen* en de Grieken benevens eenige voorregten aan *Rusland* in de doorvaart op de Zwarte Zee beloven, of het traktaat van *Astrakan* ten uitvoer brengen; daarmede behoort dan de zaak ook afgedaan en de oorlog geëindigd te zijn. *Rusland* zelf heeft bij den aanvang niet meer geëischt en openlijk verklaard, dat het geene vergrooting van land en gebied bedoelde. Als dan de gemelde eisschen worden toegestaan, heeft Rusland zijn zin. NICOLAAS moet dan ook zijne legers van het [illegible] men, of hoogstens genoegen zich te vrede stellen met een of twee een tijdlang nog tot onderpand in bezit te houden. Het evenwigt van *Europa* gedoogt niet, dat het zijne heerschappij, alrede ons magtig genoeg, nog vergroote. Maar wat zegt de menschheid, en de geheele christenwereld, wat wenschen de beschaafde volken? Voorzeker, dat het rijk van barbaarschheid, waarin eeuwen lang duizenden van onze verdrukte broeders de ketenen der schande en wreedheid gedragen hebben, en dat niet anders, dan door haat tegen al wat mensch en christen heet, door gruwelen en tijrannij zich weet staande te houden, eindelijk eens vernietigd of ontbonden, immers uit *Europa* verjaagd worde.

Naar welke stem zal NICOLAAS nu moeten luisteren? naar die van het heilig christendom, of naar die van sluwe en listige diplomaten, die, zoo lang zij konden, hem aan de overzijde der *Pruth* terug hielden, en na den overtogt van zijn voortrukkend leger hem onder de hand tegenwerkten in de herstelling van zijn geschonden regt? Want zekerlijk had het Oostenrijksche, Engelsche en nu ook het Fransche ministerie, (zoo als het onlangs weder zamengesteld is, gelijk onder VILLELE) liever gewenscht, dat de Turken dan de Russen hadden gezegepraald. Dit is de onchristelijke staatkunde der mogendheden, die zich schaamteloos genoeg christen mogendheden durven noemen. Weinig verpligting in waarheid heeft *Ruslands* gebieder aan zulk soort van mogendheden, die zoo veel in hare magt was, zijne vernedering en afbreuk hebben willen bewerken, mogendheden die liever een monster als *Don* MIGUEL en den aartsvijand der christenheid in hunne bescherming nemen, dan verdrukte Grieken en andere martelaren van vrijheid en geregtigheid. Verdienen zulke stemmen eenig gehoor voor de regtbank der rede, godsdienst en beschaafdheid en gezonde staatkunde?

Neen, hetgeen men voor lang gezamenlijk had moeten doen, en gemakkelijk had kunnen doen, heeft *Rusland* nu alleen uitgevoerd. Hij heeft *alleen* den heiligen strijd tegen de talloze barbaren gestreden; en de Voorzienigheid heeft zijne wapenen gezegend, in zoo verre zelfs, dat het welhaast in de hoofdzetel van zijn onhandelbaren vijand, (die vertrouwende op de wangunst en jaloersche staatkunde der christen mogendheden zelven tegen den magtigen overwinnaar, aanvankelijk naar geene billijke voorslagen van vrede wilde luisteren) de wet zou kunnen stellen, en hem aldaar den vrede voorschrijven zonder tusschenkomst van zoogenaamde bemiddelaars. Zou NICOLAAS nu nog, nadat hij de oorlogskans heeft doorgestaan, en volkomen overwinnaar geworden is, gebonden zijn aan de eerste voorwaarden, waarop hij den vrede heeft aangeboden, zelfs staande zijne overwinningen aangeboden, doch die telkens hardnekkig verworpen zijn? Nu de Sultan met zijne geheime bondgenooten in nood en verlegenheid is, zal men dezelve wel willen toestaan, en gaarne zien, dat de overwinnende Russen maar stilletjes weder naar huis keeren. Maar zal, behoort NICOLAAS zich in den tegenwoordigen staat te vergenoegen met zulk een schrale vrucht, nadat zijne dapperen hun bloed gestort en den vijand zoo geheel in hunne magt hebben? Indien ooit een veroveraar van het regt der overwinning gebruik mag maken, dan is het Keizer NICOLAAS in het tegenwoordig geval. Hij heeft niet alleen voor eene regtvaardige zaak gestreden, kan niet alleen roemen op de dapperheid zijner krijgslieden, maar ook op hunne strenge krijgstucht en grootmoedige handelwijze omtrent de overwonnenen, zoodat men van geene plunderingen en bloeddorstige mishandelingen in den geheelen strijd gehoord heeft, zelfs niet in steden welke stormenderhand zijn ingenomen. Begeven zich niet de Turken, zoo wel als de Christenen, gewillig en met vreugde onder de bescherming der Russische wapenen? Kunnen niet de stille burgers en ingezetenen in de veroverde gewesten ongehinderd en vrij in hun bedrijf voortgaan? Zulk een veroveraar verdient [illegible] zijn en te blijven. Wat zou er worden van de ongelukkige volken, die nu voor een korten tijd van het ondragelijk juk ontslagen, in vrijheid geademd hebben, indien zij op nieuw aan de woede van den ouden wraakzuchtigen dwingeland wierden overgeleverd? Dan waren zij ongetwijfeld veel ongelukkiger dan te voren. Of zou NICOLAAS alleen grootmoedig omtrent zijnen vijand moeten handelen, door hem, met eenige kleine opofferingen, in het vorig barbaarsche bewind over de ingenomen steden en landen te herstellen? Dit zou *wreedheid* zijn omtrent zijne *vrienden* die zijne zegevierende troepen met open armen ontvangen hebben, en zich voorts op zijne bescherming verlaten.

Neen, het is te hopen, dat de edeldenkende Vorst een beter gebruik van zijne magt zal maken. Laat hij vrij den heldhaftigen Grieken, die acht jaren lang alleen den worstelstrijd tegen hunnen overmagtigen vijand hebben volgehouden, hun oude vaderland geheel terug geven, de Armeniers en Serviers tot een vrijen onafhankelijken staat verheffen met een verstandig Christen Vorst aan het hoofd. Dan handelt hij regt *legitiem*, legitiem in den geest van het heilig verbond der menschheid en der godheid, en tevens van eene milde en gezonde staatkunde. Want de dus vrijgemaakte of wettig herstelde volken kan hij als zoo vele getrouwe bondgenooten of schutsmuren tegen den *indrang* van vreemd geweld beschouwen, terwijl hij anderzins, indien hij den *Grooten Heer* [illegible] te Heer laat blijven, zonder hem op die wijze te kortwieken, zich misschien na eenige jaren daarover te beklagen zal hebben, wanneer deze tijd zal gehad hebben, om zijne massa's in *Europa*, *Azie* en *Afrika*, met behulp van Fransche en Engelsche drilmeesters op de Europesche wijze te organiseren, zoo als hij nu reeds begonnen is. Alsdan kan de Turk een nog veel geduchter nabuur worden voor *Rusland* zelven en geheel de Christenwereld. Nu is het de tijd zulks te verhoeden. NICOLAAS heeft het in zijne magt, en kan te gelijk zijn woord houden, dat hij geene veroveringen voor zich zelven gemaakt heeft, maar veroveringen voor de vrijheid van ongelukkigen, en te lang verdrukte volken, voor broeders en geloofsgenooten. De Turken zelven zouden welhaast onder een gematigder en menschelijker bestuur zich gelukkig genoeg gevoelen, om hunnen ouden meester nimmer terug te wenschen. Alleen die hoven, welke met hunne ellendige staatkunde niets anders bedoelen dan hun eigenbelang en grootheid, ten koste van volksregten en welvaart, zouden van spijt kwernstanden. Maar wat regt hebben [illegible] zich als bemiddelaars op te werpen? en wat kunnen zij doen?

Keizer NICOLAAS heeft zonder hunne hulp, of liever, in weerwil van hunne diplomatische tegenkantingen, den staat van zaken tot zulk eene luisterrijke uitkomst gebragt. Hij heeft eigenlijk niets met anderen te maken, is sterk genoeg in zich zelven, en bijkans ongenaakbaar voor hunne magt. En wel het meest voor het dwangzieke *Engeland*, dat van het geheele vaste land is afgesneden of liever zich zelven heeft afgesneden, nadat het *Spanje* en *Portugal* aan de razernij van bastzuchtige priesters en domme despoten ten prooije gelaten heeft. — De tijd zal binnen kort moeten leeren, of NICOLAAS niet even groot in den vrede als in den oorlog zal handelen, en alzoo kan aangeschreven worden op de lijst van de TRAJANUSSEN, HENDRIK IV, WILLEM I, WASHINGTONS en dergelijke ware helden en weldoeners van menschen en volken.

H. 25 Sept. 1829.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 27sten September 1345 sneuvelde graaf WILLEM IV in een veldslag tegen de *Friezen*, digt bij *Staveren*, omtrent *Odulfs* klooster, zonder wettige kinderen na te laten. Zijne jonge gemalin, eene dochter van JAN III, hertog van *Braband*, was over den dood van haren echtgenoot zoo gebeten op de *Friezen*, dat zij het klooster der Friesche monniken op *Marken* door eene bende krijgsvolk deed in brand steken, en de ongelukkige monniken in zee smijten.

Den 27sten dito 1821 stierf ABIN BRION, vlootvoogd der zeemagt van *Columbia*.

Den 28sten dito 855 stierf Keizer LOTHARIUS.
Den 28sten dito 1396 viel de veldslag voor bij *Nicopolis*, in *Bulgarie*.
Den 28sten dito 1712 stierf JAN VAN DER HEYDEN, kunstschilder.
Den 29sten dito 1399 deed RICHARD II, Koning van *Engeland*, afstand van de regering.
Den 29sten dito 1574 woedde er een geduchte storm met springvloed, waardoor de stad *Leyden* werd ontzet.
Den 29sten dito werd KAREL BOIZOT door zijne eigene soldaten doorschoten.

ARNHEM, den 29sten September.
Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:
Den 28 Sept. 3 El 9 Palm 6 Duim; gewassen 0 D., gevallen 20 D.
Heden 29 dito 3 El 7 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 15 D.

Mijne geliefde Echtgenoot *G. A. SMIDT*, beviel dezen middag zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER.
DOESBURGH, den 25sten September 1829. D. WILMERINK.

BURGEMEESTER en ASSESSOREN van *DEIL* zullen den 30sten September 1829, 's namiddags om 4 uren, ter gewoonlijke plaatse verkoopen: eenige perceelen HAKHOUT, de Gemeente toestendig.
Deil, den 19den September 1829.
De Burgemeester voornoemd,
G. KOLFF.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der STAD *NYKERK* presenteren, op Dingsdag den 6den October 1829, des middags ten 12 ure, op de Zaal van het Raadhuis aan de minstaannemende aan te besteden: de REPARATIE van een gedeelte STRAAT; overeenkomstig Bestek en Conditien, waarvan lezing te bekomen is ter Secretarie en informatie bij den Stads Controleur.
Burgemeester en Wethouderen voornd.,
E. G. ARDESCH.
Ter ordonnantie,
J. FREZIE.

Men is voornemens om op Maandag den 12den October 1829, des avonds ten zes ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, bij inzet en op Maandag den 26sten daaraanvolgende, ter zelver uur en plaats, bij toeslag, ten overstaan van den Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, te *Arnhem*, in het openbaar te veilen:
1o. Eene HOFSTEDE, bekend onder den naam van den *Oorlog van Gelder*, gelegen onder en nabij *Arnhem*, ten zuiden van den Velpschen Straatweg, bestaande uit eene BOERENWONING, waaraan eene HEEREN KAMER, eene groote TABAKSSCHUUR, eenen TUIN en ongeveer 2 Bunders en 56 Roeden BOUW en TABAKSLAND, met de daarbij behoorende BOOMGEWASSEN en HEGGEN, alles aan elkander en ompaald ten Noorden eene beek, ten Oosten en Zuiden den Heer *VAN KESTEREN*, en eenen weg, en ten Westen eenen weg.
2o. Ongeveer 2 Bunders en 84 Roeden WEILAND, genaamd [illegible], in de nabijheid van het eerste perceel, onder *Arnhem*, in het Arnhemsche Broek gelegen, en ompaald ten Noorden eenen weg, ten Oosten de Erven van den Heer *G. BOS*, ten Zuiden den Weteringswal en ten Westen den Heer [illegible] *VAN PALLANDT*.
De beide voorschreven perceelen zullen ook in massa worden geveild.
De Veilings Conditien en bewijzen van eigendom zullen, gedurende drie dagen voor den inzet, ten kantore van den voornoemden Notaris kunnen gelezen worden, en ter aanwijzing en bezigtiging vervoege men zich bij den bewoner *JACOBUS RYNDERS*.

De Notaris Mr. *J. NYHOFF* voornemens zijnde, namens zijne principalen, binnen kort te *Arnhem* publiek te verkoopen eene aanzienlijke VERZAMELING van BOEKEN, in onderscheidene Talen en Wetenschappen, [illegible], welke mogten, verlangen eenige [illegible] of ook eenige afzonderlijke Werken, zich vrijelijk vervoegen ten zijnen Kantore in de Bakkerstraat.

De Notaris Mr. *J. NYHOFF*, residerende te *Arnhem*, zal op Maandag den 5den en 19den October 1829, 's avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd* te *Arnhem*, namens zijne Principalen, publiek veilen en verkoopen: eene schoone WEIDE, *den Ham* genaamd, met een hoekje PAS, groot te zamen ongeveer 5 Bunders, 10 Roeden en 95 Ellen, gelegen onder *Driel*, Gemeente *Heteren*, hebbende Oost het land van wijlen den Heer *P. L. HAAS*, West de gemeene straat, Zuid *DERK AARTS* en Noord *ARIEN GEURTSEN*, of wie anders met regt daaraan mogen zijn geland; kunnende reeds met 1o. Januarij 1830 in eigen gebruik worden aanvaard.
Nadere informatien en visie der conditien zijn te bekomen bij gemelde Notaris *NYHOFF*, in de Bakkerstraat te *Arnhem*.

De Notarissen Mr. *J. NYHOFF* en *A. J. N. GODEFROY*, residerende te *Arnhem*, zijn voornemens namens hunne Principalen op Maandagen den 5den en 19den October 1829, des avonds ten 6 ure, in het *Zwijnshoofd*, te *Arnhem*, in het openbaar te veilen en te verkoopen: Een HUIS en ERVE, staande binnen *Arnhem*, in de Bakkerstraat, wijk A No. 115, tusschen de Erven van Mevrouw de Wed. *BISSCHOP* ter eene en Juffr. *VAN DEN HEUVEL* ter andere zijde, bewoond door *J. SNELLER*.
Nadere informatien zijn te bekomen bij voormelde Notarissen, alwaar de Conditien 3 dagen voor den inzet ter visie zullen liggen.

Mr. *N. G. FRANCKEN*, Notaris te *Elst*, zal op Woensdag den 7den October 1829, des voormiddags ten tien ure, aan de Herberg *de Kraast*, onder *Mijnerswijk*, bij toeslag, publiek verkoopen: een gedeelte der ONROERENDE GOEDEREN, nagelaten bij Mejufvrouw *M. RUTGERS*, namelijk:
1o. Een HUIS en ERF, staande in de Sint Janstraat te *Arnhem*, het *Witte Kruis* genaamd.
Bij den inzet met de hoogen gebragt op ƒ 2125:00
2o. Eene WEIDE, in het *Arnhemsche Broek*, groot 1 Bunder en 70 Roeden.
Als voren gebragt op ƒ 1875:00
3o. Een stuk BOUWLAND, onder *Driel*, groot 1 Bunder en 70 Roeden.
Als voren gebragt op ƒ 770:00
4o. Eene WEIDE, onder *Lijndermijnt*, Gemeente *Heteren*, van gelijke grootte.
Als voren gebragt op ƒ 920:00
Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Op Donderdag den 8sten October 1829, des voormiddags om elf uren, zal, ten overstaan van den Notaris *OTTO PIETER VERWEY*, residerende te *Geldermalsen*, aan het Veerhuis aldaar, namens de Wel Edel Geboren Vrouwe *D. H. DE ROOCK*, Douariere van den Wel Edel Geboren Heer *TH. VAN BARNEVELD*, Vrouwe van *Meteren* en *Geldermalsen*, voor den tijd van zes jaren, publiek worden verpacht:
Het VEER over de rivier de *Linge*, te *Geldermalsen*, aan de passage van *Utrecht* op *'s Bosch*, benevens het van ouds gerenommeerde LOGEMENT, het *Veerhuis*; met de daarbij behoorende SCHUREN en STALLINGEN, zullende de PONT, SCHUIT en REEPEN, bij tauxatie worden overgenomen.
Alles te aanvaarden op primo November 1829, terwijl er inmiddels nader onderrigt te bekomen [illegible], alwaar de Conditien 4 dagen voor de Verpachting [illegible].

In kracht der daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te *Arnhem*, verleende autorisatie, zal men in het *Heeren Logement* te *Velp*, ten overstaan van den aldaar residerenden Notaris *VON ROSENTHAL*, als ten dien einde door dezelve Regtbank benoemd, op Donderdag den 8sten October 1829, des namiddags ten drie ure, publiek doen inzetten en veertien dagen daarna, op Donderdag den 22sten October daaraanvolgende, ter zelver plaats en uur finaal verkoopen:
Eene aanzienlijke BOERENHOFSTEDE, bestaande in BOERENWONING, met BAKHUIS, twee SCHUREN, en eenen vijfroedigen BERG, mitsgaders ongeveer 57 Bunders WEI, BOUW, HOFLAND en BOOMGAARD, van ouds genaamd *een derde in de Halsche zer Goederen*, staande en gelegen in *Korten-Oever*, onder *Brummen*; en zulks in perceelen en in massa, zoo als breeder bij de aangeslagen Biljetten te zien is. — Voorts eene TIEND, onder *Brummen*; en eindelijk vier VROUWEN ZITPLAATSEN, in de Groote of St. Eusebius Kerk te *Arnhem*, als: in het Zuiderpand, op de 13de Bank nommers 4 en 5, en in het Noorderpand, op de 6de Bank, nommers 3 en 4.
Waarvan de Koopvoorwaarden 8 dagen voor de inzetting, ter inzage der gegadigden, ten Kantore van voornoemden Notaris ter lezing zullen liggen.

De Ondergeteekende bij deszelfs HANDEL in STAFYZER, GEGOOTEN YZERWAREN, SPYKERS enz., thans ook voorzien zijnde van STEENKOOLEN [illegible] lijke en prompte bediening.
Deventer, den [illegible] September 1829.
J. S. WERLE.

Men vraagt terstond of met primo November, in eene Kostschool, eene brave en vooral zindelijke KEUKENMEID. — Brieven franco onder letter B. ter Boek- en Courantdrukkerij van *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

De Tandmeester
LEHMAN JOSEPH SON,

Zal van Donderdag den 1sten tot Zaturdag den 10den October, over alle gebreken der TANDEN te spreken of te ontbieden zijn bij de Wed. *RIKE*, te *Nijmegen*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.